Linas KVIZIKEVIČIUS

The investigation in Žemaičių Kalvarija, in 1999

During the investigation in Zvizdro Kalno street, destroyed inhumations and burials items dating back to the 9th -12th centuries, such as 2 spearheads, 2 stirrups, 2 bracelets and 18 penannular brooches were found.

Linas KVIZIKEVIČIUS, Gediminas VAITKEVIČIUS

TYRINĖJIMAI VIRBALYJE 1998 M.

1998 m. LII archeologinė ekspedicija (vadovas G. Vaitkevičius) vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus Vilkaviškio r. Virbalio miestelyje, Vilniaus g. sklypuose Nr. 10, 12. Minėtieji darbai vykdyti planuojamų statybų vietoje – priestatų prie parduotuvių vietose.

Virbalis istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1536 m. Magdeburgo teisės jam suteiktos tik XVI a. pab. – 1593 m. Pirmą kartą miestas archeologiškai tyrinėtas 1992 m. Tais metais tuometinės KPC archeologas Saulius Berulis atliko žvalgomuosius tyrinėjimus Vilniaus g. sklype Nr. 22 bei Vydūno g. – Nr. 1A. Pastarajame archeologinio sluoksnio nerasta, o Vilniaus g. aptikti iki 265 cm storio kultūriniai sluoksniai, datuojami XVI–XVII a. (žr. Berulis S. Žvalgomieji tyrimai Virbalyje 1992 m., *LII Rankraštynas*, f. 1, Nr. 1971).

1993 m. PRPI archeologai minėtame Vilniaus g. sklype Nr. 22 atliko archeologinius tyrinėjimus, surado daug archeologinių radinių ir XVI a. medinio užstatymo liekanų (žr. Žalnierius A., Balčiūnas D., Vaškelis A. 1993 m. žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, *LII Rankraštynas*, f. 1, Nr. 2196). Tais pačiais metais KPC archeologas A. Strazdas, žvalgęs Vilniaus gatvės sklype Nr. 5A, aptiko XVI a. pab.–XVII a. pr. radinių bei suardytą kultūrinį sluoksnį (Strazdas A. 1993 m. žvalgomųjų archeologinių kasinėjimų Virbalio mieste (Vilkaviškio r.), Vilniaus gatvėje 5A, (žr. ataskaita, *LII Rankraštynas*, f. 1, Nr. 2319).

1998 m. ekspedicijos metu Vilniaus g. sklype Nr. 10 ištirti 1 m^2 dydžio 5 šurfai. Juose archeologinio sluoksnio ir radinių nerasta.

Vilniaus g. sklype Nr. 12 ištirti 2 šurfai, bendras 4,8 m^2 plotas. Šurfe Nr. 1, po viršutiniu XX a. susiformavusiu sluoksniu bei 30 cm storio pilkų

žemių su XIX a. radiniais sluoksniu, išsiskyrė 140 cm storio vientisas juodžemio sluoksnis. Jo viršutinėje dalyje, 140–175 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, aptikta didelė keramikos sankaupa. Rasta pilkos molio masės puodų sienelių, neglazūruotų ir su glazūra plokštinių, karnizinių koklių bei keletas puodyninių koklių fragmentų. Radiniai datuojami XVII–XVIII a. Šurfe Nr. 2 tame pat gylyje aptikta daug buitinės keramikos: puodelių, puodynių, dubenų fragmentų. Radiniai, kaip ir šurfo Nr. 1 archeologinė medžiaga, datuojami XVII–XVIII a. Įžemis – smėlis abiejuose šurfuose pasiektas 280 cm gylyje nuo žemės paviršiaus. Sprendžiant iš tyrinėjimų, šioje vietoje yra buvusi atliekų duobė, į kurią XVIII a. piltos šiukšlės.

Žvalgomieji tyrinėjimai Virbalyje praturtino žinias apie mažų Lietuvos miestelių gyventojų buitinę kultūrą XVII–XVIII a. Kaip matyti iš 1998 m. ir ankstesnių tyrinėjimų, Virbalyje yra susiformavę archeologiškai vertingi kultūriniai sluoksniai. Senamiestį po papildomų archeologinių tyrinėjimų būtina įtraukti į Archeologijos paminklų sąrašą.

Linas KVIZIKEVIČIUS, Gediminas VAITKEVIČIUS

The investigation in Virbalis

In 1998, LIH did archaeological surveys in Virbalis town in Vilkaviškis district in the territory of the planned construction works, in plots No 10 and No 12 in Vilniaus street. In plot No 10 five test excavations of 1 m^2 were investigated, however, neither archaeological layer nor finds were discovered. In plot No 12 two test excavations were investigated of the total area of 4,8 m^2. In the depth of 140-175 cm, a big accumulation of pottery (an ancient rubbish pit) dating back to the 17th -18th centuries was found. Also fragments of different pots, cups and bowls, non-glazed and glazed flat and cornice tiles and fragments of pot tiles were found.

Birutė LISAUSKAITĖ

TYRINĖJIMAI TRAKŲ SENAMIESTYJE, KARAIMŲ G. NR. 12, 1999 M.

Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai kultūrinėje vietovėje U–18, Trakų senamiestyje, Karaimų g. Nr. 12, pradėti 1997 m. ryšium su numatomu Trakų Priešgaisrinės apsaugos tarnybos pastato rekonstravimu. Tyrinėjimų